บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสุขในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สรุปผลการวิจัย

1. ความสุขในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีความสุขอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.22, S.D. = 0.70) โดยด้านผู้เรียนมีความสุขในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.05 ,S.D. = 0.70) ด้านผู้สอนมีความสุขในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.28 ,S.D. = 0.70) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีความสุขในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.33 ,S.D. = 0.69) และด้านสัมพันธภาพกับผู้อื่นมีความสุขในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.23 ,S.D. = 0.71)

2. ความสุขในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ไม่มีความสัมพันธ์กัน (r = -0.095)

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความสุขในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่าง มาจากต่างโรงเรียนกัน ครูผู้สอนต่างกัน กระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่เหมือนกัน มีการวัดผลประเมินผลที่แตกต่างกัน รวมทั้งสภาพแวดล้อมของแต่ละโรงเรียนไม่เหมือนกัน อีกทั้งบริบทของแต่ละโรงเรียนก็ไม่เหมือนกัน นักเรียนแต่ละคนมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน บางโรงเรียนอาจจะใช้วิธีการสอนโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์บางท่านหรือผู้บริหารโรงเรียนบางโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จะคำนึงถึงการทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน เช่น การจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน การสร้างความรักและความศรัทธาของผู้เรียนต่อผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนรักการเรียน สร้างบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และรับรู้กิจกรรมของโรงเรียนร่วมกัน ให้ความร่วมมือกับชุมชนในการแก้ปัญหาเด็ก รวมทั้งส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุขของกิติยวดี บุญซื่อ และคณะ (2540 : 7) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย 6 ทฤษฎี ดังนี้ ทฤษฎีสร้างความรักและศรัทธา ทฤษฎีเห็นคุณค่าการเรียนรู้ ทฤษฎีเปิดประตูสู่ธรรมชาติ ทฤษฎีมุ่งมาดและมั่นคง ทฤษฎีดำรงรักษ์ไมตรี และทฤษฎีชีวิตที่สมบูรณ์ จะเห็นว่าทั้ง 6 ทฤษฎีมีความสัมพันธ์กัน คือ สิ่งสำคัญในการสร้างความรักและศรัทธา ครูและผู้ปกครองต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็ก เด็กยอมรับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง ทำให้เกิดความรักและศรัทธา เห็นคุณค่าในการเรียน รวมทั้งครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจ ผ่อนคลาย สนุก มีกิจกรรมหลากหลาย นักเรียนก็จะเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ มีความภูมิใจในตนเอง ยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ และเกิดความสุขในการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สอดคล้องกับแนวคิดของศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และคนอื่น ๆ (2544 :124-141) กล่าวว่า การที่เด็กจะเรียนรู้อย่างมีความสุขจะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ดังนี้

สิ่งสำคัญสิ่งแรก คือสุขภาพร่างกาย และความปลอดภัยจากยาเสพติด ถ้าเด็กมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บก็จะมีความสุข แต่ถ้าเด็กป่วยเป็นโรคบางอย่างที่ทำให้เกิดความเจ็บปวด ก็จะทำให้ไม่มีความสุข นอกจากนี้ผลการวิจัยมากมายยังชี้ให้เห็นว่าบทบาทของพ่อแม่และครูมีความสำคัญอย่างมากต่อการติดยาเสพติดของเด็กดังนั้น การที่พ่อแม่และครูให้ความรัก ความเข้าใจ ความใส่ใจและความเอื้ออาทร ก็เป็นการเพิ่มความสุขลดความทุกข์ในชีวิตเด็ก

สิ่งสำคัญที่สอง คือภาวะทางจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ การที่เด็กจะเรียนรู้อย่างมีความสุข เด็กจะต้องไม่เกิดความเบื่อหน่าย ไม่รู้สึกความจำเป็นที่จะต้องเรียน หรือถูกบังคับให้เรียนหน้าที่สำคัญของครูและพ่อแม่ คือพยายามให้เด็กเกิดความสนใจ เกิดความรู้สึกว่าสิ่งที่กำลังเรียนเป็นสิ่งที่มีค่า เรียนแล้วรู้ว่าจะนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้ หน้าที่ที่สำคัญของครู คือพยายามให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้ โดยครูต้องกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในสิ่งที่จะต้องศึกษา หรือสิ่งที่มีอยู่ในหลักสูตร ครูต้องใช้จิตวิทยาในชั้นเรียนที่จะช่วยให้เด็กเรียนอย่างมีความสุข คือเด็กต้องมีความคิดในทางบวก เด็กต้องมีความรู้สึกว่าเขาสามารถจะทำได้ เขามีความเชื่อมั่นในตัวเองว่าเขาเป็นคนที่มีความสามารถ ครูเปิดโอกาสให้เด็กคิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง นอกจากนี้คำพูดของครูจะมีอิทธิพล อย่างมหาศาลในการที่จะทำให้เด็กมีความสุข

สิ่งสำคัญที่สาม คือกระบวนการศึกษาโดยเฉพาะการประเมินผล ควรมีการประเมินความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กในส่วนเนื้อหาและกระบวนการที่ควรจะเป็นตามระดับชั้นเรียนและความสอดคล้องกับอายุ เพื่อจะได้รู้ว่าเด็กจะต้องได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมมากน้อยเพียงไรจึงจะทำให้เขาทำได้เต็มตามศักยภาพ มากกว่าที่จะมีการประเมินผลและนำมาจัดอันดับให้เด็กซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดี และทำให้ไม่เกิดความสุขในชั้นเรียน

สิ่งสำคัญที่สี่ คือ ครูและผู้บริหารโรงเรียน การเรียนรู้ที่มีความสุขส่วนหนึ่งอยู่กับตัวบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือครู เด็กสนใจเรียนวิชานั้น ๆ เพราะว่ารักครู เมื่อเด็กรักครู เด็กก็อยากทำตัวเป็นคนดี อยากทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อที่ครูจะได้ชื่นชม การที่ครูรักและเข้าใจเด็ก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ไม่ได้หมายความว่าครูต้องตามใจเด็กทุกอย่าง ครูที่เด็กรักไม่ใช่ครูที่ตามใจเด็ก แต่เป็นครูที่ทราบว่าเวลาไหนควรเข้มงวด เวลาไหนควรจะโอนอ่อน และที่สำคัญคือเป็นครูที่ทำให้เด็กรู้สึกว่าถึงแม้งานของเขาจะยังไม่สำเร็จ มีข้อบกพร่อง แต่ก็เป็นความสามารถระดับหนึ่ง และให้กำลังใจว่าเขามีความสามารถที่จะทำต่อไปได้ ความรู้สึกรักเด็กเข้าใจเด็กของครู คือสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กรักครู ชอบครูและสนใจอยากจะเรียน ทำให้เด็กมีความสุขในการเรียนรู้

สิ่งสำคัญที่ห้า คือ พ่อแม่ผู้ปกครอง พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเข้าใจระบบการศึกษาว่าเด็กจะเรียนรู้ได้ดีถ้ามีความสุข ดังนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองต้องเข้าใจศักยภาพของเด็กและส่งเสริมตามความสามารถที่เด็กมี ต้องเข้าใจว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน จึงควรมีความคาดหวังในตัวลูกตามความเป็นจริง คาดหวังให้เขาพยายามเต็มที่และยอมรับในความสามารถเท่าที่ทำได้ ในการเรียนไม่ควรคาดหวังและเคี่ยวเข็ญให้เด็กทำในสิ่งที่เขาทำไม่ได้และไม่อยากทำ ซึ่งจะทำให้ดีกไม่มีความสุขในการเรียน

2. ความสุขในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยศึกษามา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจความสุขโดยใช้แบบวัดความสุขที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนำไปให้นักเรียนประเมินตนเอง หลังจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนสิ้นสุดแล้ว ทั้งการจัดการเรียนการสอนก็ไม่ได้คำนึงถึงการให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและการที่นักเรียนตอบว่ามีความสุขในการเรียนอาจมิได้เกิดจากความสุขในการเรียนอย่างแท้จริง และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะที่แตกต่างกัน ผู้สอน เพื่อน ๆ และบุคคลรอบข้าง รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน การใช้ผลการทดสอบ O-NET มาเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบความสัมพันธ์กับความสุขเป็นอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการสอบ O – NET เป็นการสอบรวบยอดทั้งปี โดยใช้แบบทดสอบกลางที่ครอบคลุมเนื้อหาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้สอนไม่ได้เป็นผู้ออกข้อสอบเอง เรื่องที่สอบบางเรื่องนักเรียนอาจเรียนผ่านมานานเป็นเดือน เป็นปี บางเรื่องที่เรียนไปแล้วก็ลืม สอดคล้องกับผลการทดลองของเอ็บบิงเฮ้าส์ (ประสาท อิศรปรีดา. 2523 : 13) พบว่าเมื่อเวลาผ่านไป 15 วัน เปอร์เซ็นต์ของความจำที่เหลืออยู่ร้อยละ 25 และเนื้อหาที่เรียนไปแล้วมีมากทบทวนไม่ทัน นักเรียนรู้สึกกังวลกลัวจะทำข้อสอบไม่ได้ ประกอบกับความเครียด ความวิตกกังวลในการเตรียมตัวศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ที่กลัวจะสอบไม่ได้

ในคณะที่ตนเองต้องการ จึงส่งผลให้ผลการทดสอบ O-NET ต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม ในการวิจัยครั้งนี้แม้ว่าผลการวิจัยจะไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่มีข้อค้นพบในหลาย ๆประเด็นที่สามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนหลายประการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ควรให้ความร่วมมือสนับสนุนทุกด้านในการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้น โดยส่งเสริมและพัฒนาด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านสัมพันธภาพกับผู้อื่นไปพร้อม ๆกัน

1.2 เป็นข้อสนเทศสำหรับครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกตรองและผู้เกี่ยวข้อง ในการนำไปพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสุขในการเรียน ในระดับชั้นอื่น ๆ และวิชาอื่น ๆบ้างให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบด้านอื่น ๆบ้าง

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ในครั้งต่อไป ควรศึกษาผลจากการวัดผลประเมินผลปลายปีของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY